

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/22/2015
Identifikačné číslo spisu: 3513200403
Dátum vydania rozhodnutia: 01.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3513200403.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa K. Z., bytom Z. F. XX, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ú s t r e d i e, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/194/2013-154 zo dňa 8.decembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/194/2013-154 zo dňa 8.decembra 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20. decembra 2012, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z 13. júna 2012.

Krajský súd tak rozhodol podľa odôvodnenia rozsudku preto, že navrhovateľ nespĺnil podmienku invalidity, keďže ho posudkoví lekári odporcu neuznali invalidným, teda jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nebola vyššia ako 40% oproti zdravej osobe. Prvá podmienka pre priznanie invalidného dôchodku tak zo strany navrhovateľa nebola splnená, preto ani nebolo potrebné zaoberať sa splnením ďalších (dĺžka dôchodkového poistenia a chýbajúci nárok na starobný dôchodok, resp. predčasný starobný dôchodok). V posudzovanej veci príslušné posudkové komisie posúdili zdravotný stav navrhovateľa, aj na základe vlastných vyšetrení, dostatočne a štyri krát v pomerne krátkom časovom intervale. Všetky posudky sú po stránke medicínskej zdôvodnené, vzájomne si neodporujú a nie sú zistené diskrepancie medzi závermi posudkových komisií a diagnózami odborných lekárov. Odporkyňa rozhodla podľa krajského súdu vecne správne, keď vydala napadnuté rozhodnutie s výrokom a odôvodnením tam uvedeným. Preskúmané rozhodnutie zodpovedá zákonu. Odporkyňa pri

vydávani rozhodnutia nepochybila, pretože ho vydala na podklade predložených a dostupných dôkazov. Napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné, logické, v dostatočnom rozsahu odôvodnené a preto aj súdom preskúmateľné. Námietky navrhovateľa neodôvodňujú nesprávnosť rozhodnutia o jeho nárokoch, lebo žiadnym spôsobom nedokladuje a nepreukazuje ich prípadnú zmenu, sú len všeobecného charakteru a nemajú vplyv na posudzovanie celkovej invalidity, ktorá v konečnom dôsledku nezávisí od sociálnych, ani iných hľadísk.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že vývoj choroby ukázal, že ide o novú vzniknutú klinickú jednotku reflexnej synpatickej dystrofie. Navrhovateľ k odvolaniu priložil lekársku správu o neurologickom vyšetrení z 22.12.2014. Navrhoval, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a v danej veci sa pokračovalo v konaní.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu toto označila za neopodstatnené. Poukázala na to, že navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili prijatý záver. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu, ktorý by odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Závery napadnutého rozhodnutia považovala za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1.decembra 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil jej zákonnosť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenc má pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

V konaní nebol sporný skutkový stav tak ako ho zistil súd prvého stupňa a vyplýva z pripojeného administratívneho spisu odporkyne t.j. že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.12.2012 zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pretože podľa odborného posudku o invalidite vypracovaného posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočka Trenčín, zo dňa 03.12.2014 navrhovateľ nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár v posudku uviedol, že navrhovateľ utrpel 29.04.2011 nepracovný úraz ľavého predlaktia, tržno-zmliaždenú ranu s poškodením mediálneho nervu na nedominantnej ľavej hornej končatine. Aj po dekompresii v oblasti karpálneho kanála je v EMG obraze ťažšia lézia tohto nervu, s ľahko obmedzenou hybnosťou ľavého zápästia. Pre takéto zdravotné postihnutie je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %, pre ostatné ochorenia pohybového aparátu sa táto hodnota zvyšuje o maximálne možných 10 %, na celkových 40 %.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom odporkyne, vysunutého pracoviska v Trenčíne, ktorý po vlastnom vyšetrení navrhovateľa a zhodnotení odborných lekárskeho nálezov, a to aj novo doložených, dospel vo svojom posudku z 22.08.2013 k zhodnému záveru ako posudkový lekár v správnom konaní s tým, že subjektívne ťažkosti sú vysvetlené dokázanými diagnózami. V posudku boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa s tým, že navrhovateľ vlastnoručným podpisom potvrdil, že predložil všetky odborné lekárske nálezy a iné k dispozícii nemá.

Na pojednávaní pred krajským súdom, ktoré sa konalo dňa 11.11.2013, súd nariadil doplniť lekárske posudky a opätovne preskúmať zdravotný stav navrhovateľa vzhľadom na nové lekárske správy, v prítomnosti navrhovateľa. V novom posudku posudkový lekár odporkyne, vysunutého pracoviska v Trenčíne konštatuje, že podľa odborných vyšetrení a vlastného vyšetrenia nemá dôvod na zmenu doterajších posudkov. K rovnakým záverom dospel aj posudkový lekár odporkyne, vysunutého pracoviska v Žiline v posudkoch z 16.04.2014 a 19.08.2014, ktorý posudzoval zdravotný stav navrhovateľa tiež na základe nariadení uzneseniami krajského súdu.

Z postupu krajského súdu je zjavné, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v

lekárskych nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia (§ 153 zákona o sociálnom poistení). Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ním predložené lekárske správy. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli vo všetkých lekárskych posudkoch k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľom v súdnom odvolacom konaní dodatočne predložená lekárska správa z neurologického vyšetrenia zo 22.12.2014 nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu nové skutočnosti vo vzťahu k rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) a ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali alebo ktoré by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľom, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľom uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Prípadné pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu (v porovnaní so stavom ustáleným v čase rozhodovania odporkyne), podloženému relevantnými aktuálnymi lekárskymi nálezmi, navrhovateľ môže opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.